

Från östra Kulling 1958

av Carl Ryberg

September månad har i stort sett bjudit på en hygglig väderlek – ja, under några perioder på en verklig brittsommar. Visserligen har någon regndag då och då satt stopp för skörde- och bärgningsarbetet, men i stort sett har detta lyckats bättre, än vad man under de regniga augustidagarna befarade. Den gångna veckan kom emellertid med mera nederbörd, och det var nog mer än en lantbrukare, som undrade hur det skulle gå i fortsättningen med skörden. Försenad var den förut, och nu blev det ännu mer försening. Men det värsta brukar ju sällan inträffa, säger ju ordspråket, och så blev det också nu. Veckoslutet och söndagen kom återigen med sol och friska vindar, och på nytt kunde skördarbetet fortsätta. Ännu är nämligen betydande arealer oskördade, och ännu mer står i skördat skick ute och väntar på lämpligt bärgningsväder.

Det är inte ofta som skörden blir så sen som i år, men den otjänliga väderleken i våras vållade försening av vårsådden. Den värmefattiga sommaren lyckades inte heller sätta den normala farten på växtligheten. Detta har i sin mån medfört en mycket ojämn mognad och massor av grönskott i skörten. Så vitt man hittills kan bedöma, torde årets skörd av havre bli lätt, dvs. inte fullviktig, vilket i förening med grönskotten betyder en dålig skörd. Av samma orsak måste man också räkna med ovanligt stort avrens vid spannmålens rensning. Åtskilliga arealer med havre skördades i år, innan den var riktigt skördemogen. Anledningen var utan tvivel den lättförklarliga rädslan för en ny regnperiod, men så hade man ju också fjolårets miserable skördeväder i gott minne.

Vårvetet gav i år betydligt sämre skörd än vad man på odlarhåll hade hoppats på. Den kalla våren gav inte heller här någon god start för odlingen. Till följd av den sena mognaden är vattenhalten hög och därtill har de naturliga betingelserna för torkning ute i det fria varit starkt försämrade.

Höstvetet har klarat sig bättre, men sådden var i fjol betydligt mindre än normalt, vilket var en följd av regnet under den tid, då höstsådden skulle ha utförts. En del av höstsåden är groddskadad, och detta gäller framför allt rågen, som grodde under regnperioden, och som till följd därav till mycket stor del inte duger till kvarnvara.

Sådd av höstsäd har förekommit här och där, dock inte ännu i nämnvärd utsträckning, och detta förklaras av svårigheterna att i rätt tid erhålla utsäde av den nya skörden.

Potatisupptagningen har påbörjats och till och med här och där avslutats. Angreppen av bladmögel på potatis kom tidigt i år, och följderna finner man nu i form av brunröta på många knölar. Mest utsatt är den tidiga sorten rosenpotatis. Företagna besprutningar ledde väl delvis till resultat, men i många fall blev effekten otillfredsställande, därför att regnskurar omedelbart sköljde bort bekämpningsmedlen.

Under höstens lopp har älgarna åstadkommit betydande skador på den växande grödan, och detta tyder på att älgstammen ökat. Det är särskilt intill skogsmarkerna belägna åkrar, som härjats. Verkställda skadevärderingar har i något fall uppgått till 50 procent men varierar i regel mellan 10 och 30 procent.

Tillgången på arbetskraft vid jordbruket blir för varje år allt mindre, och detta förhållande är givetvis en följd av den allt mer märkbara flykten från landsbygden. Det är framför allt den tillfälliga hjälpen, det är svårast att erhålla. Följden har blivit, att varje gård får skötas med en minimal arbetsstyrka, och de arbeten, som inte hinns med, får anstå. Detta är en mörk bild av landsbygden av i dag.